

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2006-1-152 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 06-85/1089-317
Karar Tarihi : 23.11.2006

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rifki ÜNAL,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN.

B. RAPORTÖRLER : F.Yeşim AKCOLLU, Çiğdem ÜNAL

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Yurtgaz Petrol Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Dik Sok. No:15/3 İdealtepe/Küçükyalı/İstanbul

20

D. HAKKINDA İLK İNCELEME

YAPILAN : - Milangaz LPG Dağıtım Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Şişhane Yokuşu Demirören Han No:2 Azapkapı/İstanbul

E.DOSYA KONUSU: Milangaz LPG Dağıtım Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin LPG dağıtım ve satışı pazarında hakim durumda olduğu ve bu hakim durumun sağladığı ekonomik avantajları diğer dağıtım şirketlerinden bayi transferleri gerçekleştirmek suretiyle kötüye kullandığı iddiası.

30

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet dilekçesinde özetle,

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından verilmiş Otogaz Bayilik Lisansına sahip Erdal YILDIRIM ile Yurtgaz Petrol Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Yurtgaz) arasında 1.5.2003 tarihinde, 26.8.2008 tarihinde sona erecek bir "LPG ile Çalışan Karayolu Taşıtları İçin İkmal İstasyonu Bayilik Sözleşmesi" imzalanmış olduğu,

40

- Bayi Erdal Yıldırım'ın 14.9.2006 tarihinden itibaren Yurtgaz'dan LPG alımını durdurarak Yurtgaz'a ait tank, tesisat ve reklam panolarını kaldırmış olduğu ve Milangaz LPG Dağıtım Ticaret ve Sanayi A.Ş. (Milangaz)'ye ait tesisat ve reklam panolarını kurarak faaliyetine Milangaz markası altında devam ettiği,

- Erdal Yıldırım adına EPDK tarafından verilen 02574 nolu LPG Otogaz Bayilik Lisansı'nın Milangaz adına tadil olunduğu,

- Ancak, Erdal Yıldırım'ın LPG ikmal yapılmadığı haksız gerekçesine dayanan fesih ihtarinin Yurtgaz tarafından 3.10.2006 tarihinde tebellüğ edildiği ve ilgili mevzuat uyarınca feshin bu tarihte gerçekleştiği,

50

- Bu feshin ve gerekçesinin haksız olduğu ve bu durumun TTK'nın 56. ve 57. maddeleri kapsamında haksız rekabet teşkil ettiği, kanunu dolanmak ve yasal yükümlülüklerden kurtulmak amacı ile haksız ve gerçeğe aykırı fesih işleminin gerçekleştirildiği, bu nedenle Yurtgaz'ın sözleşmeden doğan hakların temini için yasal yollara müracaat etmiş olduğu,

- Milangaz'ın da içinde yer aldığı Demirören LPG Grubu'nun dikey bütünlüğe, yaygın bir dağıtım ağına ve %(...-...) civarı pazar payına sahip olması nedeniyle LPG pazarında hakim durumda olduğu, bu hakim durumunu ekonomik gücün sağladığı avantajları ticari etik ve dürüstlük kurallarına aykırı olarak Yurtgaz'dan bayi transferi gerçekleştirmek amacıyla kötüye kullanmış olduğu

ifade edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 16.10.2006 tarih ve 6851 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 16.11.2006 tarih ve 2006-1-152/İİ-06-FYA sayılı İlki İnceleme Raporu, 20.11.2006 tarih ve REK. 0.05.00.00-110/221 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurul'un 06-85 sayılı toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; Milangaz'ın hakim durumundan kaynaklanan ekonomik gücünün sağladığı avantajları Yurtgaz'dan bayi transferi gerçekleştirerek kötüye kullanmış olduğu yönündeki iddialar ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı ifade edilmektedir.

I. DEĞERLENDİRME

2000 yılında kurulmuş olduğu ve 4 yıldır aktif olarak LPG dağıtım ve satışı pazarında faaliyet gösterdiği ifade edilen Yurtgaz, 31.5.2006 tarihinde EPDK tarafından verilmiş olan 15 yıllık LPG Dağıtıcı Lisansına sahiptir ve 22 ilde toplam 84 adet LPG Otogaz Bayilik Lisansı sahibi gerçek veya tüzel kişiyle faaliyetlerini sürdürmektedir.¹ Faaliyetleri otogaz LPG üzerinde yoğunlaşmış olan Yurtgaz, Marmara ve özellikle Ege Bölgelerinde yoğunlaşmış bayi yapısı ile yaklaşık %(...) pazar payına sahip olduğunu belirtmiştir.

Şikayet edilen Milangaz ise gaz, sanayi ve eğitim alanlarında faaliyet gösteren Demirören Şirketler Grubu (Grup)'nun ana faaliyet konusunu oluşturan LPG alanında faaliyet gösteren şirketlerinin 924 adet LPG Otogaz Bayilik Lisansı almış bayisi ile en büyüğüdür. Grup, bünyesinde LPG pazarında faaliyet gösteren Milangaz Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin yanı sıra Likidgaz Tevzi ve Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş., Mutfakgaz Ticaret ve Sanayi A.Ş., Güneşgaz Ticaret ve Sanayi A.Ş., Dem-Al Otogaz Ticaret ve Sanayi A.Ş. ve Demirören Tüp Fabrikası Ticaret ve Sanayi A.Ş.'yi barındırmaktadır. Grup, ayrıca ulusal LPG Dağıtıcı Lisansına sahip şirketleri ile LPG dağıtım ve satışı pazarında faaliyette bulunmanın yanı sıra, LPG ithalatı, araçlarda otogaz kullanımını sağlayan otogaz kitlelerinin ithali ve satışı, LPG ürününün korunmasında kullanılan tüp, tank gibi kapların imalatı faaliyetlerini de yürütmektedir.

Şikayet dilekçesindeki iddialara göre; Yurtgaz'ın bayi yoğunluğunun en yüksek olduğu bölge olan Ege Bölgesi'nde faaliyet gösteren Erdal Yıldırım henüz sona ermemiş, yürürlükte olan bir sözleşme var iken, bayi transferini gerçekleştirmiş, Erdal Yıldırım ile Milangaz arasında ticari ahlak kurallarına aykırı transfer işlemine hukuki zemin hazırlamak için gerçeğe ve ticari ahlaka aykırı bir gerekçe ile bayilik sözleşmesinin feshi yoluna gidilmiş, fesih ihtarı henüz Yurtgaz'a tebliğ edilmemişken şirketin tesisat ve tabelalarının sökülerek, Milangaz'ın tesisat ve tabelaları monte edilmiştir.

Şikayet dilekçesinde yer alan "Rekabet Hukuku Açısından Değerlendirme" başlıklı bölümde, rekabeti bozucu eylemin gerçekleştiği ilgili pazar LPG pazarı, coğrafi pazar ise geniş anlamda Türkiye geneli, dar anlamda Ege Bölgesi olarak tanımlanmış olup, Milangaz'ın LPG pazarında iyi bir dağıtım ağına ve dikey bütünlüğe sahip olması,

¹ <http://www.epdk.gov.tr/lisans/lpg/lpglisanslar/bayilikbul.asp>

100 büyük bir ekonomik ve finansal güce sahip bir grup içinde yer alması, ülkenin ilk LPG markası olan "Milangaz" markasına ve ülke genelinde tanınmış pek çok markaya sahip olması gibi avantajları nedeniyle "bağımsız hareket edebilme gücü"ne sahip olduğu ve LPG pazarında Aygaz Grubu'nun %(...-...), İpragaz Grubu'nun %(...-...) oranındaki pazar paylarından sonra %(...-...) pazar payı ile hakim durumdaki üç dağıtıcıdan biri olduğu ve yukarıda açıklanan davranışı ile bu hakim durumunu dürüstlük ve ticari etik kurallarına aykırı olarak kullandığı, bu durumun Yurtgaz bayilerine yönelik olarak uzun süredir yapmakta olduğu transfer çalışmalarının bir neticesi olduğu, bunun sonucunda Yurtgaz'ın bayilerinin yoğun olduğu Ege Bölgesi'ndeki bayilerin Yurtgaz aleyhine olumsuz olarak etkilenmesine ve firmadan ağır isteklerde bulunmasına yol açtığı, bunun da Yurtgaz'ın faaliyetlerini zorlaştırdığı ifade edilmiştir.

110 Dosyasında yer alan bilgilere göre, Demirören Grubu'nun Türkiye genelinde LPG dağıtım ve satışı pazarındaki pazar payına bakıldığında, söz konusu pazar payının %(...-...) hakim durum tanımlaması yapmaya yetecek büyüklükte olmadığı görülmektedir.

120 Yukarıda yer verilen açıklamalar ışığında Milangaz'ın LPG dağıtım ve satışı pazarında hakim durumda olmadığı, bu nedenle şikayete konu durumun 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir kötüye kullanma niteliği taşımadığı; bir dağıtım şirketi olan Milangaz'ın bayi sayısını artırmak yoluyla pazar payını artırmayı istemesi sonucunda, diğer dağıtım şirketlerinden bayi transferi yaptığı; transfer edilen bayi ile Yurtgaz arasında yaşanan hukuki ihtilafların başka mercilerle çözülebileceği ve 4054 sayılı Kanun kapsamında yapılacak bir işlem bulunmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; şikayet konusu iddialar ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.